

Aika

19.12.2023 klo 10:05 - 13:56

Paikka

Siikasali, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Poratie 5 A, Oulu tai Teams-etäyhteys

Käsitellyt asiat

Asia	Otsikko	Sivu
§ 172	Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 173	Työjärjestyksen hyväksyminen	6
§ 174	Pöytäkirjantarkastajien valinta	7
§ 175	Maakuntavaltuuston kokouksen täytäntöönpano	8
§ 176	Esittelyasiat	9
§ 177	Edunvalvonta-asiat	10
§ 178	Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava, ehdotusvaiheen viranomaislausuntokierros (MRA 13 §)	11
§ 179	Valtion väyläverkon investointiohjelma vuosille 2025-2032	32
§ 180	Pohjois-Pohjanmaan liiton tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2024–2025	34
§ 181	Oikaisuvaatimus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tekemän PrintoDiSe (A76026) -hankkeen maksatuspäätökseen 6.0.1	36
§ 182	Sopimus Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien liittojen yhteistyöstä	38
§ 183	Muutos Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän kokoonpanossa	40
§ 184	Muutos Pohjois-Pohjanmaan järjestöneuvottelukunnan kokoonpanossa	41
§ 185	Ero maakuntavaltuuston varajäsenyydestä ja uusien varajäsenten nimeäminen / Oulu	42

§ 186	Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ja kansallisen alueiden ja kestävän kasvun ja elinvoima rahoituksen (AKKE) toimeenpanon tilannekatsaus	43
§ 187	Interreg AURORA 2021-2027 -ohjelman muutokset ja niiden vaikutus Pohjois-Pohjanmaan liittoon	45
§ 188	Katsaus Pohjois-Pohjanmaan liiton kansainvälisiin asioihin	47
§ 189	Tiedoksiantoasiat	48
§ 190	Maakuntajohtajan päätökset ajalta 7.11.-11.12.2023	49
§ 191	Toimiston antamat lausunnot ajalta 7.11.-11.12.2023	50
§ 192	Kokouksen päättäminen	51

Osallistujat

Läsnä

Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Ylitalo Jussi	puheenjohtaja	
Aalto Esa	varapuheenjohtaja	
Antikka Mika	varajäsen	
Hanhikorpi Tiina	jäsen	teams
Heikkilä Miika	jäsen	
Kailo Kaarina	jäsen	
Korkeakoski Mikko	jäsen	teams
Lehtonen Marjut	jäsen	Teams, § 172-185, klo 10.05-13.40
Markkanen Hanna	jäsen	Teams, § 172-179 klo 10.05-13.02
Nahkanen Jari	jäsen	§ 172-177 klo10.05-11.55, Teams § 188-192, klo 13.50-13.56
Nikula Lauri	jäsen	
Pylväs Juha	jäsen	
Rauma Tuula	varajäsen	

Muu läsnäolo

Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Jussinniemi Jouni	maakuntavaltuuston 1. vpj.	
Heikkilä Matti	maakunnan yhteistyöryhmän pj.	
Turunen Martti	maakunnan yhteistyöryhmän vpj.	§ 172-181, klo 10.05-13.22
Rämet Jussi	maakuntajohtaja	

Pitkänen Riitta	hallinto- ja henkilöstöjohtaja, pöytäkirjanpitäjä	
Erkkilä Markus	suunnittelujohtaja	
Rajala Tiina	kehitysjohtaja	
Hankivaara Arja	viestintä- ja hallintopäällikkö	
Paloniemi Jarmo	kuntayhtymäjohtaja-rehtori, OSAO	§ 176
Mari Kuukasjärvi	kaavoituspäällikkö	§176
Erika Kylmänen	ympäristöpäällikkö	§176
Mira Salmi	henkilöstöpäällikkö	§180
Anu Saarela	tekninen avustaja	
Hanna Honkamäkilä	kansainvälisten asioiden päällikkö	§ 187-188

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus

Pöytäkirja on allekirjoitettu ja varmennettu sähköisesti.

Jussi Ylitalo, puheenjohtaja

Riitta Pitkänen, pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan tarkastus ja allekirjoittaminen on suoritettu sähköisesti.

Lauri Nikula, pöytäkirjan tarkastaja

Juha Pylväs, pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja on tarkastamisen jälkeen nähtävillä Pohjois-Pohjanmaan liiton verkkosivuilla 22.12.2023 alkaen.

Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Mkh 19.12.2023 § 172

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 118 § mukaisesti avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat, sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 110 § mukaisesti kokouskutsu ja esityslista on lähetettävä vähintään viittä päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään sähköpostitse jäsenille, varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Maakuntahallituksen kokouskutsut lähetetään tiedoksi myös maakuntahallituksen varajäsenille ja jäsenkunnille.

Kuntalain 103 § mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Maakuntajohtajan esitys

Suoritetaan kokouksen avaus, todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Maakuntahallituksen puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.05. Kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Työjärjestyksen hyväksyminen

Mkh 19.12.2023 § 173

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 120 § mukaisesti asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Maakuntajohtajan esitys

Hyväksytään ennalta lähetetty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös

Hyväksyttiin ennalta lähetetty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Mkh 19.12.2023 § 174

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton hallintosäännön 130 § mukaisesti pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjanpitäjä toimitilimen puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua toimitilimen jäsentä, jollei toimitilin ole muuta päättänyt.

Maakuntajohtajan esitys

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Lauri Nikula ja Juha Pylväs.

Maakuntavaltuuston kokouksen täytäntöönpano

Mkh 19.12.2023 § 175

Asian esittely

Kuntalain 96 § mukaan ”Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.” Edellä mainittua lainkohtaa sovelletaan kuntalain 64 §:n perusteella myös kuntayhtymässä.

Maakuntavaltuuston kokous pidettiin 11.12.2023.

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää:

1. todeta, että maakuntavaltuuston päätökset ovat syntyneet säädettyssä järjestyksessä, maakuntavaltuusto ei ole ylittänyt toimintavaltaansa eivätkä päätökset ole lainvastaisia;
2. panna maakuntavaltuuston päätökset täytäntöön.

Päätös

Maakuntahallitus totesi, että maakuntavaltuuston päätökset ovat syntyneet säädettyssä järjestyksessä, maakuntavaltuusto ei ole ylittänyt toimintavaltaansa eivätkä päätökset ole lainvastaisia. Maakuntahallitus päätti panna maakuntavaltuuston päätökset täytäntöön.

Esittelyasiat

Mkh 19.12.2023 § 176

Asian esittely

Vierailupuheenvuoro: Jarmo Paloniemi, OSAO

Maakuntajohtajan esitys

Merkitään asia tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi Jarmo Paloniemen antama informaatio OSAO:n toiminnasta.

Edunvalvonta-asiat

Mkh 19.12.2023 § 177

Asian esittely

- Pyhäntä PÄRM -rahoituspäätös (11.12.2023)
- Kuntien rahoitus: kuntien peruspalveluiden valtionosuuden lisävähennys ja jaksotus sekä keskustelu tuulivoiman kiinteistöveron tasauksesta
- 29.11.2023 kansanedustajatapaaminen

Maakuntajohtajan esitys

Merkitään asiat tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava, ehdotusvaiheen viranomaislausuntokierros (MRA 13 §)

Mkh 11.10.2021 § 129

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan uudistamisen ja päivittämisen tarvetta aiheuttavat useat kansainväliset, valtakunnalliset ja maakunnalliset strategiat ja poliittiset linjaukset sekä lainsäädännön muutokset. Ilmastomuutos on vahvana teemana kaikessa valtakunnallisessa päätöksenteossa, ja ilmastomuutoksen hillintä edellyttää uusiutuvien energiamuotojen käyttöön ottamista. Myös valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on uudistettu. Monien merkittävien hankkeiden, kuten liikenne-, infrastruktuuri- sekä muiden suurhankkeiden toteuttamisen edellytyksenä on ajan tasalla oleva maakuntakaava.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatiminen on ohjelmoitu toteutettavaksi vuosina 2021-2023. Pohjois-Pohjanmaa on mukana energiamurroksessa, joka edellyttää uusia energian tuottamisen, varastoinnin ja siirron ratkaisuja. Ilmastomuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen kannalta energia on keskeinen alueidenkäyttöllinen kysymys, johon sisältyy sekä energian tuotantoon että kulutukseen liittyvä alueidenkäytön yleispiirteinen ohjaus. Ilmastomaakuntakaava käsittelee koko maakunnan alueidenkäyttöä ja sen suunnitellut pääteemat ovat:

Aluerakenne ja saavutettavuus (kansallinen alueidenkäytön kehityskuvatyo ja aluerakennetyo)

- Liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet (LJ-työ, infrahankkeet, edunvalvonta, Oulun seudun Kehityskuva 2030+)
- Energiantuotanto, varastointi ja siirto (TUULI-hanke ja erillisselvitys)
- Viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu (TUULI-hanke)
- Energiamurroksen vaikutukset maankäytön suunnitteluun ja ilmastovaikutusten arviointi (Pohjois-Pohjanmaan energiamurros ja ilmastovaikutusten arviointi maakuntakaavassa on maakuntaohjelman 2022-2025 Kestävästi kasvava Pohjois-Pohjanmaa -teeman kärkihanke)

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 62 § mukaan kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään

(osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

MRL:n 63 § mukaisesti laaditussa Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) esitetään suunnitelma kaavan laatimisessa noudatettavista osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä vaikutusten arvioinnista. Lisäksi esitetään tietoja maakuntakaavan lähtökohdista, tavoitteista, laadittavista selvityksistä ja aikataulusta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on esityslistan liiteaineistona. Suunnitelmaa päivitetään kaavoituksen edetessä siten, että se on jatkuvasti ajan tasalla, ja asiakirjan ajantasaisuudesta voi myös antaa palautetta.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan vireilletulosta kuulutetaan ja OAS asetetaan julkisesti nähtäville ja siitä pyydetään osallisten lausunnot ja mielipiteet.

(Valmistelijat: suunnittelujohtaja Ilpo Tapaninen p. 050 301 7546 ja kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää

1. käynnistää Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatimisen ja kuuluttaa kaavan vireilletulosta
2. asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville
3. pyytää lausunnot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
4. valtuuttaa liiton toimiston tekemään asiakirjaan mahdollisia teknisiä korjauksia.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan esityksen mukaisesti.

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli julkisesti nähtävillä 22.10.-3.12.2021. Palautetta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin yhteensä 31 kappaletta, näistä kahdeksan jäsenkunnilta. Naapurimaakuntaliitoilta saatiin kolme lausuntoa ja muita pyydettyjä lausuntoja kirjattiin yhteensä 14 kappaletta. Kuulemisaikana saatiin kolme kuntalais- ja kansalaismielipidettä, ja samoin kolme muuta osallispalautetta yhdistyksiltä ja yhteisöiltä. Mielipiteitä jättäneiden yksityishenkilöiden nimet on henkilötietolain nojalla poistettu vastineraportin julkisesta versiosta.

Päästöttömän ja uusiutuvan energiantuotannon edellytykset maakunnassa sekä sähköenergian siirto ja varastointi nousivat tärkeimmäksi palautteiden kohteeksi. Hajautetun ja keskitetyn aurinkoenergian potentiaalin selvittämistä esitetään mukaan otettavaksi koko maakunnan osalta. Esille nostettiin myös maakunnalliset mittakaavan biokaasun tuotantolaitokset sekä vihreän vedyn tuotanto ja vedyn siirtoverkoston potentiaalin selvittäminen maakunnallisella tasolla. Sähkönsiirto eli uudet alueverkon voimalinjat ja kantaverkon laajentuminen herättävät huolta palautteen antajissa samoin kuin tuulivoiman voimakkaan lisääntymisen vaikutus luonnon monimuotoisuuden ja hiilinielujen vähenemiseen. Teollisen tuulivoiman sijainti suhteessa asutukseen ja erämaiseen luontoon nosti esille odotetusti keskenään täysin vastakkaisia kannanottoja, tuulivoimaa pitäisi tuoda sekä lähemmäksi että kauemmaksi asutuksesta. Ilmastovaikutusten arviointia ja viherrakenteen käsittelyä maakuntakaavassa pyydettiin tarkentamaan. Osassa palautteesta viherrakenteen käsittelyä haluttiin laentaa mm. metsätalousvaikutusten arvioinnin suuntaan, ja osassa supistaa siten, ettei metsiä käsitellä osana viherrakennetta. Suojelualueiden merkintätapa ja sen oikeusvaikutteisuus maakuntakaavassa herätti myös kannanottoja. Pohjois-Pohjanmaalla näihin teemoihin keskitytään käynnissä olevassa TUULI-hankkeessa ja käynnistyvässä EMMI-hankkeessa (Energiamurros ja maankäytön ilmastovaikutusten arviointi Pohjois-Pohjanmaalla).

Liikennejärjestelmän osalta nostettiin esille valtakunnallisten ja eurooppalaisten ydinverkkojen merkitys, maakuntakaavassa nyt olevien ohitustievarausten tarkastelutarve sekä kävelyn ja pyöräilyn ylikunnalliset reitit. Liikennejärjestelmää tarkastellaan yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa sekä jatkuvassa liikennejärjestelmätyössä että kaavaprosessin aikana.

Valtaosa palautteen antajista koki maakuntakaavan tavoitteet ja kaavassa käsiteltävät sisältökokonaisuudet hyvin perustelluiksi ja tarpeellisiksi, toki vastakkaistakin palautetta saatiin. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan teemoja pidettiin yleisesti ajankohtaisina, samoin kiitosta saa ilmastovaikutusten arviointiin paneutuminen maakunnan tasolla.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute ohjaa vaihemaakuntakaavatyötä, ja asiakirjaa päivitetään tarvittaessa kaavaprosessin aikana. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman palautekooste,

joka sisältää maakunnan liiton toimiston suunnittelu- ja osaaminen -vastuualueen laatimat vastineet on asiakohdan liitteenä. Hyväksytty vastineraportti toimitetaan tiedoksi palautteen antajille.

(Valmistelija: kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää hyväksyä Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annetut vastineet vaihemaaakuntakaavan jatkovalmistelun pohjaksi.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan esityksen mukaisesti.

Mkh 23.05.2022 § 75

Asian esittely

Maakuntahallitus kävi kokouksessaan 25.4.2022 (§ 56) lähetekeskustelun käynnissä olevan TUULI-hankkeen (Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla) sijainninhajausmallista ja alustavista tavoitteista energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan jatkovalmisteluun. Valmistelutyötä on jatkettu tältä pohjalta. Maakuntahallitus on käsitellyt TUULI-hankkeessa valmistuneita selvityksiä 20.12.2021 (työpaketit 3a, 3b, 3c ja 4). Hankkeen visiotyö (työpaketti 1) valmistuu syksyllä 2022. TUULI-hankkeen alkuvaiheessa sisältöä esiteltiin maakuntahallitukselle 17.2.2020 otsikolla Kestävän tuulivoiman edistäminen, ja maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö puolsi hankehakemuksen EAKR-rahoitusta 3.6.2020. TUULI-hankkeessa on tehty aktiivista sidosryhmä- ja kuntayhteistyötä. Monisyisen kaavaprosessia edeltävän ja vaihemaaakuntakaavan aikana käytävän osallistamisen kautta maakunnan jäsenkunnilla ja eri toimijoilla on mahdollista sitoutua yhteisiin periaatteisiin ja tuulivoimarakentamista ohjaaviin suunnittelumääräyksiin.

Maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL) määritellään maakunnan liittoa sitovat maakunnan suunnittelun periaatteet. Maakuntakaava ohjaa yleispiirteisenä alueiden käyttöä koskevana suunnitelmana kuntatason yleiskaavalla ja asemakaavalla tapahtuvaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua (MRL 32 § mom. 1). Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin (MRL 9 §). Selvitystarve määritellään

kaavaprosessin aikana lain mukaisten maakuntakaavan sisältövaatimusten perusteella (MRL 28 §). Maakuntakaavatasolla on kyse pitkän tähtäimen suunnittelusta, jota täsmennetään yksityiskohtaisessa suunnittelussa tehtävillä selvityksillä. Maakuntakaava ei ole suoraan rakentamista ohjaava kaava eikä tuulivoimalle soveltuvia sijainteja osoittava erityisominaisuusmerkintä suoraan rajoita muita toimintoja.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tärkein taustaselvitys on käynnissä oleva TUULI-hanke, jossa tuotetaan uutta tietoa Pohjois-Pohjanmaan alueen soveltuvuudesta tuulivoimatuotantoon ja etsitään ratkaisuja toimialan ympäristökysymysten ratkaisemiseen. Tavoitteena on luoda edellytyksiä tuulivoima-alan kehittymiselle ja siten päästöttömän sähköntuotannon lisäämiselle Pohjois-Pohjanmaan alueella kestävä kehityksen eri näkökulmat huomioon ottaen. Hankkeen tuloksena voidaan esittää Pohjois-Pohjanmaan tuulivoimapotentiaali sekä maakunnallinen näkemys tuulivoimarakentamiseen parhaiten soveltuvista alueista. Sähkönsiirtoa on tarkasteltu omana kokonaisuutenaan (työpaketti 4). TUULI-hankkeen sijainninhjausmallissa (työpaketti 2) on tunnistettu tuulivoimarakentamiseen soveltuvia alueita ja määritelty alueita, jotka ovat mahdollisia tulevaisuuden tuulivoima-alueita. Menetelminä on käytetty paikkatietoanalyysiä, jossa on suljettu suoja-/puskurivyöhykeanalyysillä pois tuulivoimatuotantoon soveltumattomat alueet, joilla on selkeitä sijoittumisen esteitä. Poissulkevan analyysin jälkeen jäljelle jääneet alueet ovat edenneet jatkotarkasteluun. Alueita ja mahdollisesti toteutuvan tuulivoimarakentamisen vaikutuksia on tarkasteltu huomioiden ympäristölliset, sosiaaliset ja teknistaloudelliset näkökulmat. Näitä ovat mm. puolustusvoimien toimintaan liittyvät vaikutukset, kuntien ja kaupunkien antama palaute alueista, paliskuntien sidosryhmäkuulemisessa saadut kommentit poronhoidon kannalta tärkeistä alueista sekä sähkönsiirtoverkkoon ja -kapasiteettiin, maaperään ja tieverkkoon liittyvät ominaisuudet. Sijainninhjausmallin tavoitteena on kartoittaa uusia tuulivoima-alueita, joten esille nousseista alueista rajattiin pois ne alueet, joille on toteutettu tuulivoimapuisto. Lisäksi pois rajattiin ne alueet, joille on laadittu tuulivoimayleiskaava tai joille voimalat ovat jo saaneet rakennusluvut. Nämä alueet esitetään vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheessa laadittavalla tuulivoima- ja sähkönsiirtokokonaisuutta esittävällä teemakartalla.

TUULI-hankkeen aikana on toteutettu kattavat vuorovaikutusmenettelyt, ja eri sidosryhmien näkemykset on huomioitu lopputuloksessa. Hankkeen aikana käydyt menettelyt eivät kuitenkaan korvaa maakuntakaavaprosessin aikana toteutettavaa vuorovaikutusta. Maakuntakaavoituksen jälkeen alueiden lopullinen toteutus ratkaistaan kuntakaavoituksessa ja YVA-menettelyissä. Myös hankesuunnitteluvaiheessa on tärkeää kiinnittää huomioita kattavaan vuorovaikutukseen. Paikallistasolla on tärkeä huolehtia siitä, että myös tuulivoimarakentamiselta vapaita alueita jää riittävästi. Alueita tarvitaan myös muulle maankäytölle ja esimerkiksi virkistyskäyttöön. Se, ettei alueita osoiteta liiallisesti samalle maankäyttömuodolle, parantaa myös alueiden muuntojoustavuutta eli kykyä reagoida ympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Tuulivoimarakentamisessa on hyvä tavoitella valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden

mukaisesti keskitettyjä usean voimalan yksiköitä. Tulevaisuudessa vetytalous voi entisestään lisätä tarvetta tuulivoimarakentamiselle. Myös maailmanpoliittisesta tilanteesta aiheutuvat huoltovarmuustavoitteet lisäävät tarvetta toteuttaa uusiutuvaa kotimaista energiaa hajautetusti. Sähkönsiirto on yksi keskeinen alueiden toteuttamiseen vaikuttava tekijä. Tämänhetkinen sähkönsiirron kapasiteetti vaihtelee maakunnan eri osissa, ja sähkönsiirtoverkkoa olisi tärkeä saada lähitulevaisuudessa vahvistettua kapasiteetiltaan heikoilla alueilla.

TUULI-hankkeen selvitysten ja sijainninhjausmallin tulokset ovat maakuntakaavakartalla ja muissa kaava-asiakirjoissa esitettävän tuulivoimaohjauksen lähtökohtina. Sijainninhjausmallissa on tunnistettu merkittävä määrä potentiaalisia uusia tuulivoima-alueita Pohjois-Pohjanmaan maakunnan alueelta. Selvitystyö toimii yhdessä muiden TUULI-hankkeen työpakettien kanssa maakuntakaavan taustaselvityksenä. Alueiden osoittaminen ja rajaukset tarkentuvat maakuntakaavaprosessissa. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnokseen poimitaan sijainninhjausmallin ja jatkoarvioinnin mukaan toteutumiskelpoisimpia alueita. Maakuntakaava-aineistossa juridista painoarvoa omaavat ratkaisut esitetään kaavakartalla, kaavamerkinnoissä ja -määräyksissä (MRL 29 §). Tätä oikeusvaikutteista kaava-aineistoa taustoittaa selostus, jossa esitetään kaavan tavoitteiden, eri vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten sekä ratkaisujen perusteiden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään (MRA 9 § ja 10 §). Kaava-aineistoa voidaan lisäksi havainnollistaa selostuksen liitteeksi tulevilla teemakartoilla. Tulevassa Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluaineistossa esitetään tuulivoiman ja sähkönsiirron kokonaisuus erillisellä teemakartalla.

Maakuntakaavassa esitettävien merkitykseltään seudullisten tuulivoima-alueiden rajausta on luonteeltaan osa-alueen erityisominaisuutta kuvaava merkintä. Erityisominaisuuksia osoittavat merkinnät voivat olla päällekkäisiä muiden kaavamerkintöjen kanssa, jolloin maankäytön eri toiminnot limittyvät toisiinsa. Pohjois-Pohjanmaan lainvoimaisissa ensimmäisessä ja kolmannessa vaihemaakuntakaavassa on käytetty merkintöjä tv-1 (maatuulivoima) ja tv-2 (merituulivoima). Maakuntakaavamääräyksissä on lisäksi annettu kaikkea maakunnassa tapahtuvaa tuulivoimasuunnittelua ohjaavia yleisiä suunnittelumääräyksiä tuulivoimaloiden rakentamisesta. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksessa kaavakartalle tuodaan uusi merkintä tv-3, jolla esitetään tietyin reunaehdoin mahdolliset seudullisesti merkittävät tuulivoima-alueet. Myös tuulivoimaloiden yleistä suunnittelumääräystä täydennetään tarvittaessa. Vaihemaakuntakaavan valmisteluaineisto käsitellään maakuntahallituksen 21.6.2022 kokouksessa, maakuntavaltuustolle energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kokonaisuutta esitellään 13.6.2022 kokouksen yhteydessä. Vaihemaakuntakaava etenee ehdotusvaiheeseen loppuvuodesta 2022, jolloin laaditaan maisemaselvitys, maakotkan elinympäristömalliselvitys ja liikennöitävyys-/erikoiskuljetuspalvelus sekä arvioidaan tuulivoima-alueiden yhteisvaikutukset.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ohjausvaikutus ja periaatteet esitellään

maakuntahallituksen kokouksessa. Esityslistan liitteenä ovat TUULI-hankkeen sijainninhjausmallin raportti, kohdekuvausesimerkkejä ja sijainninhjausmallin karttaesitykset. Merituulivoiman osalta aineisto tarkentuu valmisteluvaiheen kuulemiseen.

(Valmistelijat: suunnittelujohtaja Markus Erkkilä p. 040 685 4045, ympäristöpäällikkö Erika Kylmänen p. 040 685 4041 ja kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

- 1) Maakuntahallitus päättää hyväksyä esitetyt periaatteet Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan valmisteluvaiheen jatkovalmistelun pohjaksi.
- 2) Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös

Maakuntahallitus

- 1) hyväksyi esitetyt periaatteet Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavan valmisteluvaiheen jatkovalmistelun pohjaksi ja
- 2) esittää, että maakuntavaltuusto merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi.

Maakuntavaltuusto 13.06.2022

Maakuntahallituksen esitys

Maakuntavaltuusto merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös

Maakuntavaltuusto merkitsi tilannekatsauksen tiedoksi.

Valtuutettu Jenna Simula poistui tämän asian käsittelyn aikana klo 12.38, Juha Hänninen klo 13.01 ja Suvi Helanen klo 13.07.

Mkh 21.06.2022 § 97

Asian esittely

Kaavaprosessi on edennyt valmisteluvaiheen kuulemiseen. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnosasiakirjat ja valmisteluvaiheen keskeinen selvitysaineisto asetetaan MRL 62 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti nähtäville vähintään 30 vuorokauden ajaksi elokuussa 2022. Kuulutus vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kuulemisesta julkaistaan erikseen, ja samalla ilmoitetaan kaavan kuulemisen aikaisista esittelytilaisuuksista. Valmisteluaineisto on kuulemisaikana nähtävillä liiton toimistossa osoitteessa Poratie 5, Oulu.

Kaavaluonnoksesta pyydetään lausunnot kunnilta, viranomaisilta ja muilta osallisilta. Kuulutus ja nähtäville asetettava valmisteluaineisto tulevat [Pohjois-Pohjanmaan liiton verkkosivuille](#), ja sinne liitetään myös myös kaavan tärkeimmät taustaselvitykset. [TUULI-hankkeen verkkosivuilta](#) löytyy selvitysaineistojen lisäksi linkki [tarinakarttaan](#), joka havainnollistaa maakunnan tuulivoimarakentamisen tilannekuvaa ja TUULI-hankkeen työpakettien sisältöä.

Asiakohdan liiteaineistona ovat vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kaavaluonnoskartta, siihen liittyvät merkinnät ja määräykset, osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaselostus. Lisäksi informatiivisena oheisaineistona ovat maakuntakaavojen epävirallinen yhdistelmäkartta ja tuulivoiman teemakartta (Tuulivoima ja sähkönsiirto Pohjois-Pohjanmaalla 21.6.2022). Teemakartalla on esitetty Pohjois-Pohjanmaan kaikkien vaihemaakuntakaavojen tv-1, tv-2 ja tv-3 -merkinnät sekä toteutuneet, luvitetut ja vireillä olevat tuulivoimapuistohankkeet. Lisäksi teemakartalla esitetään Pohjois-Pohjanmaan rannikon linnuston päämuuttoreitti, puolustusvoimien tutkakompensaatioalue, sähkönsiirron kokonaisuus ja luonnon ydinalueita yhdistävä yleispiirteinen ekologinen yhteystarve -merkintä. Kaava-asiakirjoihin tehdään tarvittaessa teknisuontoisia tarkistuksia ja täydennyksiä ennen nähtävillepanoa.

(Valmistelijat: suunnittelujohtaja Markus Erkkilä p. 040 685 4045, kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015 sekä suunnittelu- ja osaaminen vastuualueen asiantuntijat)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää

1. hyväksyä Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluaineiston (kaavaluonnoskartta, siihen sisältyvät merkinnät ja määräykset, kaavaselostus, päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma),

2. asettaa kaavaluonnoksen sekä sen valmistelu- ja oheisaineiston (TUULI-hankkeen selvitykset, Tuulivoima ja sähkönsiirto -teemakartta, maakuntakaavayhdistelmäkartta) nähtäville 8.8.-23.9.2022 ja
3. valtuuttaa liiton viraston tekemään nähtäville asetettaviin asiakirjoihin teknisiä tarkistuksia ja täydennyksiä.

Päätös

Käydyssä keskustelussa Mirka Väyrynen esitti Mika Antikan kannattamana, että Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntaavan valmistelu keskeytetään. Puheenjohtaja totesi, että koska asiasta on tehty kannatettu muutosesitys, asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti äänestysmenettelyksi kättennostoäänestyksen. Ensin käden nostivat he, jotka olivat maakuntajohtajan esityksen kannalla ja sen jälkeen he, jotka olivat Mirka Väyrysen muutosesityksen kannalla. Maakuntajohtajan esityksen puolesta äänestivät Jussi Ylitalo, Esa Aalto, Lauri Nikula, Marjut Lehtonen, Hanna Markkanen, Kaarina Kailo, Jari Nahkanen, Mikko Korkeakoski, Miika Heikkilä ja Sari Nurro. Mirka Väyrysen muutosesityksen puolesta äänestivät Mirka Väyrynen ja Mika Antikka. Äänin 10-2, maakuntajohtajan esitys pysyi voimassa.

Maakuntahallitus päätti

1. hyväksyä Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluaineiston (kaavaluonnoskartta, siihen sisältyvät merkinnät ja määräykset, kaavaselostus, päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma). Esityslistan liitteenä olevia asiakirjoja päätettiin täydentää aurinkovoiman rakentamista koskevan yleisen suunnittelumääräyksen osalta.
2. asettaa kaavaluonnoksen sekä sen valmistelu- ja oheisaineiston (TUULI-hankkeen selvitykset, Tuulivoima ja sähkönsiirto -teemakartta, maakuntakaavayhdistelmäkartta) nähtäville 8.8.-23.9.2022 ja
3. valtuuttaa liiton viraston tekemään nähtäville asetettaviin asiakirjoihin teknisiä tarkistuksia ja täydennyksiä.

Kokous keskeytettiin tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 12.55.

Asian esittely

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kuuleminen järjestettiin 8.8.-23.9.2022 (MKH 21.6.2022 § 97). Osalle lausunnon antajista myönnettiin jatkoaikaa, ja viimeiset palautteet saatiin vasta loppuvuodesta 2022. Palautetta saatiin yhteensä 124 osalliselta, näistä 23 jäsenkunnilta. Kaikilta viideltä naapurimaakuntaliitoilta saatiin lausunto ja muita pyydettyjä lausuntoja kirjattiin yhteensä 18 kappaletta. Kuulemisaikana saatiin 36 kuntalais- ja kansalaismielipidettä, osa yhteismielipiteinä. Muuta osallispalautetta saatiin yhdeksältä paliskunnalta, 12 yhdistykseltä, yhteisöltä tai jakokunnalta sekä 21 tuulivoimatoimijalta, osalta toimijoista saatiin useampi mielipide.

Valtaosa palautteen antajista koki maakuntakaavan tavoitteet ja kaavassa käsiteltävät sisältökokonaisuudet hyvin perustelluiksi ja tarpeellisiksi, toki vastakkaistakin palautetta saatiin. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan teemoja pidettiin yleisesti ajankohtaisina. Palautetta saatiin kaikista vaihemaakuntakaavan luonnoksessa käsitellyistä teemoista.

Maakuntahallitus käsittelee palautekoosteen ja yleisvastineen kokouksessaan 13.2.2023 ja käy asiasta lähetekeskustelun. Esityslistan liitteenä on palautekooste (lausunnot ja mielipiteet), palautteen teemakohtainen tiivistelmä ja yleisvastine sekä päivitetty etenemisaikataulu. Mielipiteitä jättäneiden yksityishenkilöiden nimet ja kiinteistötunnukset on henkilötietolain nojalla poistettu vastineraportin julkisesta versiosta, samoin on poistettu palautteessa salaisiksi ilmoitetut tiedot. Maakuntahallituksella on mahdollisuus tutustua myös alkuperäiseen palautteeseen.

Maakunnan suunnittelun ja osaamisen vastuualue jatkaa palautteen käsittelyä ja vastineiden laatimista selvitysten, työneuvotteluiden sekä tapauskohtaisten tarkastelujen sekä vaikutusten arvioinnin kautta. Saatu palaute huomioidaan tapauskohtaisesti tarkemmissa vastineissa, jotka käsitellään maakuntahallituksessa myöhemmin. Vaihemaakuntakaava etenee maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaiseen (MRA 13 §) ehdotusvaiheen viranomais- ja kuntakuulemiseen syksyllä 2023. Toinen viranomaisneuvottelu järjestetään loppuvuodesta 2023, ja julkinen ehdotusvaiheen kuuleminen alkuvuodesta 2024. Tavoitteena on saada vaihemaakuntakaava hyväksymiskäsittelyyn maakuntahallitukseen ja -valtuustoon touko-kesäkuussa 2024.

(Valmistelija: kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

Merkitään Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaiheen palautekooste, yleisvastine ja päivitetty etenemisaikataulu tiedoksi ja maakuntahallitus käy lähetekeskustelun jatkotyöstä.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan esityksen mukaisesti.

Jenna Simula poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 12.12.

Mkh 05.06.2023 § 90

Asian esittely

Maakunnan suunnittelun ja osaamisen vastuualue on laatinut vastineet Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen palautteesta. Palautekohtaisen vastineen lisäksi muotoiltiin yhdeksän yleisvastinetta, joissa käsitellään kyseisen teeman kokonaisuutta laajemmin. Kokonaisuudet ovat 1 / Tuulivoima, 2 / Sähkönsiirto, 3 / Viherympäristö ja luonto, 4 / Kulttuuriympäristö, 5 / Liikenne, 6 / Energia, 7 / Muut käsitellyt teemat, 8 / Maankäytön suunnittelun periaatteita ja 9 / Tuulivoiman terveysvaikutukset. Yleisvastineet löytyvät palaute- ja vastinekoosteen alusta kohdasta ”Tiivistelmä ja yleisvastineet (1-9) saatuun palautteeseen”. Näihin on viitattu yksittäisten palautteiden vastineissa. Valmisteluvaiheen palautekooste ja niihin laaditut vastineet ovat esityslistan liitteenä.

Suomen maankäytön suunnittelujärjestelmä on hierarkkinen eli yleispiirteisempi kaavataso ohjaa tarkempaa suunnittelua. Maankäytön suunnittelu perustuu kaikilla kaavatasoilla riittäviin selvityksiin, joiden perusteella on mahdollista arvioida suunnitelman toteutumisesta johtuvat merkittävät vaikutukset ([Maankäyttö- ja rakennuslaki](#) MRL 5.2.1999/132 sekä [-asetus](#) MRA 10.9.1999/895 - MRL korvautuu 1.1.2025 uudella lailla; Alueidenkäyttölaki 752/2023). Maakuntakaavakartalla osoitetaan valtakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviä kokonaisuuksia. Kaavamerkintätyyppinä on kolmenlaisia: kehittämisperiaate-, osa-alueen erityisominaisuuksia kuvaavat sekä aluevaraus-, viiva- ja kohdemerkinnät. Näistä kaksi ensimmäistä voivat olla päällekkäisiä muiden merkintöjen kanssa. Näiden lisäksi laaditaan yleisiä kaavamääräyksiä, jotka velvoittavat ja ohjaavat kaikkea tarkempaa suunnittelua maakunnan alueella. Kuntakaavaratkaisu voi tarkemmilla selvityksillä ja vaikutusten arvioinnilla perustellen erota maakuntakaavaratkaisusta, muttei saa olla ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa eikä vaikeutaa sen toteutumista. Vaihemaakuntakaavoituksessa lainvoimaisissa maakuntakaavoissa esitetyt kaavamerkinnät pysyvät edelleen voimassa, jollei niihin ole esitetty muutoksia kyseisessä kaavassa.

Maakuntakaava on yleispiirteisien maankäytön suunnittelun taso, joten selvityksetkin ovat yleispiirteisempiä ja maakunnan laajuisia. Kaavakartalla osoitetaan tuulivoimalle soveltuvat seudullisesti merkittävät alueet (tv-alueet) alueen erityisominaisuusmerkinnällä, joka mahdollistaa päällekkäiset maankäytön muodot. Nykyisen lainsäädännön mukaan (MRL) tuulivoimaloiden rakentaminen edellyttää kunnan laatimaa yleiskaavaa, jossa tutkitaan toteuttamisesta aiheutuvat vaikutukset voimalakohtaisten sijaintien ja voimalatyyppien pohjalta, ja laaditaan havainnekuvia tuulivoimaloista maisemassa. Seudullisesti merkittävien, laajempien tuulivoima-alueiden toteutuminen edellyttää, että alue on merkitty maakuntakaavaan tv-aluemerkinnällä. Kuntakaava voi edetä ehdotusvaiheen kuulemiseen ilman voimassa olevaa maakuntakaavamerkintää, mutta kunnanvaltuuston hyväksyntäkäsittely joutuu odottamaan maakuntakaavan hyväksymistä maakuntavaltuustossa. Maankäyttö- ja rakennuslain pykälää 44 (MRL 44 §) eli yleiskaavan käyttämistä rakennusluvan edellytyksenä ei sovelleta energiahankkeisiin. Tuulivoiman osalta lakiin on laadittu erillinen luku 10, joka sisältää tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset (77 a § Yleiskaavan käyttö tuulivoimalan rakennusluvan perusteella).

Pohjois-Pohjanmaalla on käynnissä paljon potentiaalisia tuulivoima-alueita koskevaa selvitystyötä. Eteneminen energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheen kuulemisiin edellyttää tarkkaa tapauskohtaista läpikäyntiä, käynnissä olevien selvitysten valmistumista sekä viranomais- ja työneuvotteluita. Neuvotteluita on käyty runsaasti jo TUULI-hankkeen aikana, ja on jo sovittu pidettäväksi vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheen aikana (mm. kunnat, kantaverkkoyhtiö Fingrid, tuulivoimatoimijat, paliskunnat / poronhoitolain 53 § mukainen neuvottelu, muut sidosryhmät, kuten Traficom ja Väylävirasto etenkin merialueilla). Ehdotusvaiheen valmistelun kanssa saman aikaisesti on käynnissä lukuisia YVA-menettelyitä ja tuulivoimapuistojen kuntakaavoitusta, joiden viranomaisyhteistyöhön maakuntaliitto osallistuu (neuvottelut ja lausunnot), ja ne huomioidaan ehdotusvaiheessa. Käynnissä olevissa hankkeissa edellytetään aina myös uusimpien maakuntatason selvitysten käyttämistä suunnittelun tausta-aineistona. Yhteistyöneuvotteluja on käyty myös naapurimaakuntaliittojen ja muiden maakuntien kanssa.

Voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaisesti maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävää eli Pohjois-Pohjanmaalla lainvoimaisten (1. ja 3. vaihemaakuntakaava) maakuntakaavojen osalta vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista. Näiden maakuntakaavojen perusteella rakentuneet tuulivoimalat ovat toistaiseksi kokonaiskorkeudeltaan alle 250-metrisiä. Tällä hetkellä tarkemmassa suunnittelussa tutkitaan maa-alueilla maksimissaan 350-metrisiä tuulivoimaloita, merialueilla selvittelyn alla on 390-metrisiä voimaloita. Pohjois-Pohjanmaan TUULI-hankkeessa tunnistettiin maakunnan tuulivoimapotentiaaliset alueet (vähintään 7 km²) joille voisi sijoittaa seitsemän (7) tai enemmän voimaloita. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaluonnoksessa seudullisuuden raja on vähintään seitsemän voimalaa. Tuulivoiman seudullisesti merkittävän tv-alueen määrittelyä tutkitaan edelleen, etenkin tuulivoiman ohjauksen näkökulmasta. Vaihemaakuntakaavan tuulivoimaloiden

seudullisuuden rajan määrittelyssä ei ole eikä tulla liittämään nimellistehoon liittyviä määritelmiä. Seudullisen mittaluokan tuulivoima-alueen raja on laskemassa useassa maakunnassa aiempaa pienemmäksi, näin myös Pohjois-Pohjanmaalla.

Sosiaaliseen hyväksyttävyyteen kohdistuva ristiriita tuulivoimapuistojen alueiden ja sähkönsiirtolinjojen alle jäävien maa-alueiden korvauksista lunastuslain puitteissa ([Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29.7.1977/603](#) ja [Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi 29.3.2019/468](#)) sekä haittavaikutukset taajamien laajentumiselle, asutukselle ja maisemakuvalle on tiedostettu, ja edunvalvontaa tehdään käytäntöjen muuttamiseksi. Maakuntaliitot ovat toimittaneet helmikuussa 2023 yhteisen kannanoton sähkönsiirtolinjojen vaikutuksista maa- ja metsätalous-, oikeus-, ympäristö-, työ- ja elinkeinoministeriöille sekä ministereille ja heidän eritysavustajilleen. Maakuntakaavaprosessissa ei kuitenkaan voida ottaa kantaa lunastuslain mukaisiin menettelyihin. Sähkönsiirtolinjojen vaihtoehtoiset reitit tarkastellaan tuulivoimahankkeiden tai voimalinjahankkeiden erillisissä YVA-menettelyissä, joissa suunnittelu etenee lakisääteisen prosessin kautta ([Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 5.5.2017/252](#)). Menettelyn päätteeksi yhteysviranomaisena toimiva ELY-keskus (Pohjois-Pohjanmaa, Kainuu, Keski-Suomi) antaa perustellun päätelmän, jonka mukaan sähkölinjojen jatko suunnittelu etenee. Vaihemaakuntakaavaluonnokseen on esitetty merkinnällä ”pääsähköjohdon yhteystarve” yksi mahdollinen reittivaihtoehto, jota tarkastellaan YVA-menettelyssä. Yhteystarvemerkintä ei täten osoita pääsähköjohdon sijaintia. Maakuntakaavaa tarkennetaan voimjohtohankkeiden suunnittelun edetessä. Voimalinjahankkeiden YVA-menettelyn etenemistä voi seurata kyseisen hankkeen osalta [ympäristöhallinnon sivulla](#).

Vety tarjoaa vaihtoehdon energian varastointiin, ja täten mahdollistaa kausivaihtelevan tuuli- ja aurinkovoiman lisäämisen energijärjestelmään. Vetytalouden potentiaalia hyödyntämällä voidaan vähentää merkittävästi sähkönsiirron aiheuttamia muutoksia ympäristöön, sillä vetyputkisto toimii energiavarastona ja energian siirtäjänä huomattavasti pienemmällä maapinta-alalla kuin sähkönsiirtoverkko ([Väliraportti: Energian siirtoverkot vetytalouden ja puhtaan energijärjestelmän mahdollistajina](#), Fingrid ja Gasgrid 3/2022). Pohjois-Pohjanmaan liiton [EMMI-hankkeen](#) työpaketti 1 ”Uusiutuvan energiantuotannon ja siihen kytkeytyvän vihreän vetytalouden mahdollisuudet ja maankäytön reunaehdot Pohjois-Pohjanmaalla” on valmistunut (maakuntahallitus 14.3.2023 § 58). EMMI-hanke aloitti maakunnallisen keskustelun maankäytöllisistä reunaehdoista uusiutuvan energian kokonaisuudesta ja vetytaloudesta kuntien ja eri sidosryhmien kesken. Työpaketti 1:n raportti ottaa kantaa myös aurinkoenergian maankäytön suunnittelun yleisiin reunaehtoihin ohjeistukseksi kuntakaavoittajille. Aurinkoenergian ympäristövaikutukset ovat erilaiset kuin tuulivoimalla, koska sen vaatimat pinta-alat ovat pienempiä, ja rakenteet huomattavasti matalampia, joten sähkönsiirto on erityinen kynnyskysymys suuremman kokoluokan hankkeille. Ympäristöministeriö valmistelee ohjeistusta aurinkovoimalle ([Aurinkovoimaloiden kaavoitusta ja](#)

[lupamenettelyä koskevan oppaan valmistelu,15.4.2023-15.4.2024](#)). Tällä hetkellä suurten eli teollisen mittakaavan aurinkovoimakokonaisuuksien luvittaminen tapahtuu joko asemakaavoittamalla tai suunnittelutarveratkaisun kautta, ja vaikutusten arviointi tehdään erillisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn kautta. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ohjauksen mukaan teollinen mittaluokka tarkoittaa yli yhden piikkimegawatin aurinkovoimakenttää, hanketoimijoiden mielestä kannattava teollinen mittaluokka on yli 30 MWp (1 MWp tuotantoteho on noin 1 GWh / vuosi). EMMI-hankkeen työpaketti 2 ”Maankäytön ilmastovaikutusten arviointi Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa” on kilpailutettu. Työpaketissa arvioidaan Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaan merkittävien tv-hankkeiden aiheuttamat ilmastovaikutukset koko elinkaaren ajalta. Toisena kokonaisuutena tarkastellaan aurinkovoimatuotannon ilmastovaikutuksia koko elinkaaren ajalta ja kuntakohtaisten ohjausvälineiden kautta. Työ valmistuu tammikuun 2024 loppuun mennessä.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on teettänyt liikennöitävyysselvityksen Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntakaavojen tuulivoimaloiden alueille. Selvityksen tavoitteena oli löytää tuulivoimaloiden alueille kuljetuskelpoisimmat erikoiskuljetusreitit ja tunnistaa pääreittien keskeisimpiä ongelmakohtia. Selvitys on valmistunut 30.9.2022 ja se on saatavilla [Pohjois-Pohjanmaan liiton nettisivuilta](#). Pohjois-Pohjanmaan tuulivoimaosaamisen kehittäminen -hankkeen raportissa esitetään tuulivoiman aluetalous- ja työllisyysvaikutuksia tarkemmin. [Loppuwebinaarin 27.1.2023 äänite ja tulokset löytyvät liiton verkkosivuilta](#).

Liikennejärjestelmän osalta [Pohjois-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelman](#) (LJS) päivitys käynnistyy loppuvuodesta 2023, kun [Oulun seudun LJS](#) on valmistunut. Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian uudistamistyö on käynnistynyt, tavoite hyväksymiskäsittelylle on vuoden 2024 aikana.

Pohjois-Pohjanmaan tulevaisuuden aluerakenteen tarkastelu käynnistetään touko-kesäkuussa 2023, ja se saatetaan päätökseen loppuvuodesta. Ympäristöministeriön vetämä ja yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa laatima [kansallinen alueidenkäytön kehityskuvatyön raportti](#) on kommenttikierroksella 16.6.2023 saakka. Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian uudistamisen tulokset ja vihreän siirtymän hankkeet vaikuttavat myös aluerakennetyöhön.

TUULI-hankkeessa laadittiin useita selvityksiä vireillä olevaan vaihemaakuntakaavatyöhön kaavaratkaisuja taustoittamaan ja vaikutusten arvioinnin tueksi: sijainnihajausmalli (SOM) kohdekortteineen, visiotyöraportti, viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvitys, linnuston päämuuttoreitin päivitysselvitys ja lajikohtaiset kartat, susireviiriselvitys, maakotkaselvitys ja sähkönsiirtoselvitys. Viimeisenä merkittävänä selvityksenä on valmistunut (maakuntahallitus 8.5.2023 § 73) maisemaselvitys, joka oli TUULI-hankkeen viimeinen selvitys. Maisemaselvityksessä laadittiin maakunnalliset maisemarakenne-, maisemakuva ja näkyvyysanalyysikartat sekä jokaisesta seudullisesti merkittävistä tuulivoimapotentiaalisista alueista kohdekortti, joissa esitetään myös

kohdekohtaisia maisemavaikutusten lievennystoimenpiteitä tarkempaa maankäytön suunnittelua varten. Selvitykset löytyvät [TUULI-hankkeen nettisivuilta](#), samoin kuin hankkeesta tehty tarinakartta.

Pohjois-Pohjanmaan liitto selvittää tuulivoimaloiden alueiden vaikutukset Natura-alueisiin ([Ympäristöministeriön asetus Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden luettelosta 345/2015](#)) erillishankkeessa ehdotusvaiheen aikana. Arvioinnin kohteena ovat kaikki Pohjois-Pohjanmaan Natura-alueet maalla ja merellä (SPA ja SAC). Lisäksi tarkastellaan TUULI-hankkeen viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvityksessä esille nostettujen Natura-alueiden ulkopuolisten suojelualueiden ekologista verkostoa. Luonnonsuojelulain ([LSL 20.12.1996/1096](#), Luku 10) mukainen Natura-selvitys laaditaan erikseen tarkemman suunnittelun yhteydessä. Uusi luonnonsuojelulaki ([LSL 9/2023](#), Naturaä käsitellään luvussa 5) hyväksyttiin 5.1.2023, ja se astuu voimaan 1.6.2023. Laki ottaa kattavasti kantaa luonnon monimuotoisuuden kysymyksiin. Luonnonsuojelulaki sitoo kaikkea maankäytön suunnittelua ja toteutusta Suomessa. Maakuntakaavaan on tarpeetonta kirjata luonnonsuojelulain kanssa päällekkäisiä merkintöjen selityksiä tai määräyksiä.

Maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoima-alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa ei-seudullisia tuulivoimapuistoja. Maakuntakaavan tuulivoimaa koskevat yleismääräykset ohjaavat kuitenkin myös seudullista pienempien tuulivoima-alueiden suunnittelua. Yksi merkittävistä tuulivoima-alueiden sijoittumiseen liittyvistä tekijöistä kohdistuu yhteisvaikutuksiin muiden seudullisten ja ei-seudullisten tuulivoimapuistojen kanssa. Ei-seudullinen tuulivoimapuisto voi sijaintinsa perusteella lisätä yhteisvaikutuksia merkittävästi. Esimerkiksi kuuden voimalan sijoittuminen toteutuneen tai luvitetun tuulivoima-alueen viereen tai läheisyyteen on maakuntakaavan ohjausvaikutusten näkökulmasta seudullisesti merkittävä kokonaisuus. Yhteisvaikutuksia merkittävästi lisäävän tuulivoimarakentaminen on sijoitettava maakuntakaavassa seudullisesti merkittävälle tv-alueelle.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tavoitteena on osoittaa maakunnan tuulivoimarakentamista alueille, joissa tuulivoiman toteutumisen vaikutukset eivät muodostu merkittäviksi. Tuulivoimaa merkittävästi rajaavia toimintoja ovat puolustusvoimien valvontajärjestelmiin kohdistuvat vaikutukset, joiden suhteen ei ole lähitulevaisuudessa odotettavissa tuulivoimarakentamisen mahdollistavia muutoksia, ja osassa kuntia lomarakennusten sijoittuminen laajalle alalle. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa ei tulla osoittamaan seudullisesti merkittäviä tuulivoima-alueita, jotka ovat saaneet maakuntakaavaprosessin aikana kielteisen lausunnon puolustusvoimilta. Mikäli tulevaisuudessa tuulivoima-alueiden sijoittuminen tällä hetkellä ilmavalvonnan osalta kriittisille alueille mahdollistuu, esimerkiksi teknologian kehittymisen ja mahdollisten kompensatioalueiden perusteella, käsitellään mahdolliset uudet tuulivoima-alueet uudessa maakuntakaavaprosessissa TUULI-hankkeen sijainninhjausmallissa tunnistettujen alueiden pohjalta. Ehdotukseen ei myöskään nosteta erillisellä tv-reservialuumerkinnällä seudullisesti merkittäviä tuulivoima-alueita, jotka ovat muista syistä tämänhetkisten selvitysten mukaan mahdottomia toteuttaa.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa jatketaan tv-alueiden rajausten tapauskohtaista tarkastelua valmisteluvaiheessa saadun palautteen, valmistuneiden maakunnallisten selvitysten, työneuvotteluiden ja vaikutusten arvioinnin kautta. Myös erillisten tuulivoimahankkeiden YVA- ja kaavoitusmenettelyn aikana saatuja selvityksiä ja vaikutusten arviointia hyödynnetään. Selvitykset tuovat taustatietoa maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueiden yhteisvaikutusten arviointiin. Ehdotusvaiheessa tarkastellaan uusien selvitysten kautta kaikkia luonnoksessa osoitettuja tv-alueita sekä TUULI-hankkeen sijainninhajausmallin (SOM) perusteella ehkä-alueiksi luokiteltuja alueita, joita ei ole nostettu maakuntakaavakartalle luonnosvaiheessa. Ehdotusvaiheessa jokaisesta vaihemaakuntakaavakartalla esitettävästä tv-alueesta laaditaan yksityiskohtainen kohdekuvaus/kohdekortti, jossa avataan vaikutusten arviointia ja yhteisvaikutuksia laadittujen selvitysten kautta ja esitetään tv-alueen suunniteltu sähkönsiirto silloisen hanketilanteen perusteella.

Seudullisesti merkittävää uutta tuulivoimarakentamista ei osoiteta energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa linnuston päämuuttoreitin alueelle. Tuulivoimalat tulee lähtökohtaisesti sijoittaa linnuston kannalta tärkeiden alueiden ulkopuolelle. Tapauskohtaisesti voidaan tarkemmassa suunnittelussa harkita pienimuotoisempaa tuulivoimarakentamista tai uusiutuvan energian eri muotoja yhdisteleviä ratkaisuja myös näille alueille, mikäli tuulivoimarakentaminen ei heikennä alueiden linnustoarvoja. Linnuston päämuuttoreitillä sijaitsevien tuulivoimapuistojen saavuttaessa käyttöikänsä lopun, alueiden uudelleen rakentamista käsitellään voimassa olevan yleiskaavan, sen mahdollisen muutostarpeen ja sen hetkisen luvitusmenettelyn kautta.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheessa tarkistetaan alueen erityisominaisuutta kuvaavan merkinnän ”Tuulivoimaloiden alue” (tv-x) selitystä. Yleismääräystä ”Tuulivoimaloiden rakentaminen” tarkistetaan siten, että yleismääräyksessä huomioidaan kaikki laaditut uudet selvitykset, jotta ne ohjaavat tarkempaa tuulivoimasuunnittelua. Samoin tarkastellaan luonnoksessa käytettyjen maatuulivoima-alueiden kaavamerkintöjen (tv-1- ja tv-3) eriyttämisen tarpeellisuutta sekä merkintöjen sisältöä ja kaavamääräyksiä.

Kaava-asiakirjoihin tehdään tarvittavat tarkistukset koskien pohjavesialueita ja perinnebiotooppeja, ja uusin selvitystieto viedään kaavaehdotukseen. Pohjaveden suojelu perustuu Suomessa keskeisesti ympäristönsuojelulain ([YSL, 527/2014](#)) 17 §:n pohjaveden pilaamiskieltoon ja maaperän pilaamiskieltoon (YSL 16 §), joka turvaa pohjaveden laatua maaperän kautta tapahtuvalta pilaantumiselta. Pohjaveden pilaamiskiellon mukaan pohjavettä ei saa pilata eikä sen laatua vaarantaa. Pilaamiskielto on ehdoton. Vaihemaakuntakaavaluonnoksessa osoitetaan ELY-keskuksen uudelleen luokittelemat pohjavesialueet (1-, 2-luokat, lisämerkintä E, poikkileikkausajankohta 31.3.2022).

Museoviraston käynnissä olevassa hankkeessa määritellään manner-Suomen merkittävimmät arkeologiset kohteet. VARK-hanke ([Valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet](#)) valmistuu

museoviraston nettisivujen mukaan vuonna 2023. Pohjois-Pohjanmaan liitto antoi lausunnon kuulemisvaiheessa 13.4.2023. VARK-aineisto liitetään mukaan julkiseen ehdotusvaiheeseen, mikäli kohdekokonaisuus valmistuu ennen sitä.

Seudullisesti merkittävän ampumarata-alueen tilanne selvitetään Oulujokilaakson osalta (jää kesken 2. vaihemaakuntakaavassa). Nykyisin ampumarata sijaitsee Muhoksella pohjavesialueella ja Utajärvellä asutuksen lähellä, joten niitä ei voi kehittää seudullisesti merkittäviksi kokonaisuuksiksi. Mahdollinen melualue selvitys tarpeen, mikäli sopiva uusi alue löytyy.

Aikaisemmissa vaihemaakuntakaavoissa käsiteltyjen teemojen osalta pidetään tarvittaessa työneuvotteluita kyseisten kuntien kanssa, ja selvitysten riittäessä kaavamerkinnot voidaan lisätä Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheeseen.

Valmisteluvaiheessa saatuun palautteeseen laaditut tarkemmat vastineet käsitellään maakuntahallituksessa 5.6.2023. Maakunnan suunnittelun ja osaamisen vastuualue jatkaa työtä luonnosvaiheen palautteen tarkemman tarkastelun sekä käynnissä olevien ja jo laadittujen selvitysten, viranomaisyhteistyön ja työneuvotteluiden kautta. Myös erillisten tuulivoimahankkeiden YVA- ja kaavoitusmenettelyn aikana saatuja selvityksiä ja vaikutusten arviointia hyödynnetään. Ehdotusvaiheessa täydennetään kaavamerkintöjen ja kaavamääräysten sisältöä tarkentuneen tiedon perusteella. Vaihemaakuntakaavan suunnittelua jatketaan yhteisvaikutusten arvioinnin kautta ehdotusvaiheen kaavakartan ja muiden asiakirjojen laatimiseen. Tavoiteaikataulun mukaan vaihemaakuntakaava etenee maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaiseen (MRA 13 §) ehdotusvaiheen viranomais- ja kuntakuulemiseen syksyllä 2023. Toinen viranomaisneuvottelu järjestetään loppuvuodesta 2023, ja julkinen ehdotusvaiheen kuuleminen alkuvuodesta 2024. Tavoitteena on saada vaihemaakuntakaava hyväksymiskäsittelyyn maakuntahallitukseen ja -valtuustoon vuoden 2024 aikana.

Maakuntavaltuuston 29.5.2023 kokouksen jälkeen pidettiin infotilaisuus, jonka teemana oli ”Energiamurros ja maankäytön suunnittelu Pohjois-Pohjanmaalla”. Tilaisuudessa valtuutetut linjasivat maakunnan strategista tulevaisuuskuvaa.

(Valmistelija: kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan muutettu esitys

Merkitään Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaiheen valmisteluvaiheeseen palautteeseen laaditut vastineet ja päivitetty etenemisaikataulu tiedoksi, ja maakuntahallitus käy lähetekeskustelun jatkoystävä. Hyväksytään vastineet ehdotusvaiheen suunnittelutyön periaatteiksi.

Vastineet ja maakuntahallituksen pöytäkirjaote toimitetaan Pohjois-Pohjanmaan liiton kirjaamosta

sähköpostitse tiedoksi kaikille lausuntopyyntöön saaneille ja mielipiteen antajille, joiden sähköpostiosoite on toimitettu kirjaamoon tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan muutetun esityksen mukaisesti.

Kokous keskeytettiin tämän pykälän käsittelyn aikana klo 12.24.

Kokous jatkui klo 13.15 ja todettiin, että paikalla oli 10 maakuntahallituksen jäsentä.

Mkh 14.11.2023 § 164

Asian esittely

Maakunnan suunnittelun ja osaamisen vastuualue on työstänyt Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan aineistoja edelleen kohti maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaista (MRA 13 §) ehdotusvaiheen viranomais- ja kuntakuulemista.

Maakuntahallitukselle esitellään kokouksessa seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden suunnitteluratkaisujen periaatteet esimerkitapausten kautta ja sähkönsiirron tilannekatsaus. Viranomaiskuulemisaineisto tulee maakuntahallituksen käsittelyyn 19.12.2023, ja nähtäville asettamisen tavoiteaika on tammi-helmikuussa 2024.

(Valmistelija: kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Maakuntahallitus merkitsi asian tiedoksi.

Jari Nahkanen poistui kokouksesta tämän asiakohdan aikana klo 12.29.

Mkh 19.12.2023 § 178

413/05.00.00/2021

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on edennyt maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaiseen (maankäyttö- ja rakennusasetus MRA 13 §) ehdotusvaiheen viranomaislausuntokierrokseen. Lainsäädännön mukaan maakuntakaavaehdotuksesta on ennen nähtäville asettamista pyydettävä lausunto: 1) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta; 2) niiltä kunnilta, joita asia koskee; 3) kaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maakuntien liitolta; 4) tarpeen mukaan muilta maakuntakaavan kannalta keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä; 5) niiltä ministeriöiltä, joita asia koskee. Tämä kuulemiskierros ei ole julkinen, joten lausunnot pyydetään ainoastaan niiltä tahoilta, jotka sisältyvät asetuksen kirjaukseen. Saatuihin lausuntoihin laaditaan vastineet, jotka käsitellään maakuntahallituksessa. Mahdollisiin saapuviin mielipiteisiin kaava-aineistosta ei anneta vastineita.

Vaihemaakuntakaavakartalla esitetään seudullisesti merkittävät tuulivoima-alueet (maatuulivoima tv-1 ja merituulivoima tv-2), sähkönsiirron ratkaisut, liikennejärjestelmää koskevat muutokset, pohjavesialueiden päivitykset (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen päivitysinventointi), valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitykset (VAMA 2021, Valtioneuvoston päätös 18.11.2023, ympäristöministeriö), perinnebiotooppikohteiden päivitykset (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Metsähallitus, 2019-2023), kaasuputken yhteystarve kehittämissperiaatemerkinnällä sekä teollisuus- ja varastoalueita (t-1 seudullisesti merkittävän biojalostamojen alue; t-2 seudullisesti merkittävän uusiutuvan energiantuotannon jatkojalostuksen edellyttämien kemiallisten prosessien tuotantolaitosten alue). Maakuntakaavamääräyksiä annetaan tuulivoimaloiden ja aurinkovoimaloiden rakentamisen yleismääräysten lisäksi rakentamisrajoituksesta ja energiateollisuuden liittyen vaara-alueen sisältävistä erityistoiminnoista.

Tuulivoimaa koskevat merkinnät ovat tarkentuneet merkittävästi ehdotusvaiheessa, kun yhteisvaikutusten arvioinnissa on ollut käytössä laadullisia selvityksiä ja tarkempaa hankekohtaista selvitystietoa. Tuulivoiman ja energiansiirron teemakartalla esitetään viranomais ehdotusvaiheen kokonaisuus Pohjois-Pohjanmaan ja maakuntarajan läheisyydessä olevien naapurimaakuntien tuulivoima-alueiden osalta (kaavaselostuksen LIITE 1). Seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden kohdekuvauksissa on avattu ehdotusvaiheen kaavaratkaisuun vaikuttaneita kokonaisuuksia (LIITE 2). Kohdekuvauskokonaisuudessa on myös Pohjois-Pohjanmaan kuntakohtainen kooste tv-alueista.

Tämän viranomaislausuntokierroksen jälkeen valmistuvat vielä EMMI-hankkeen (*Energiamurros ja ilmastovaikutusten arviointi Pohjois-Pohjanmaalla*) jälkimmäinen, ilmastovaikutusten arviointia

koskeva työpaketti (2/2024) sekä Natura-alueiden suojeluperusteena olevien lajien tarkastelu suhteessa vaihemaakuntakaavan tv-alueisiin ja suojelualueiden ekologisen verkoston selvitys (4/2024). Naturatarkastelun tulokset ja valtakunnallisista selvityksistä etenkin merialueilla käynnissä olevat sensitiivisten lajien tarkastelut vaikuttavat julkisen ehdotusvaiheen suunnitteluratkaisuihin. Valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet (VARK) tuodaan maakuntakaavakartalle valtioneuvoston hyväksytyä kohdeluettelon.

Julkiseen ehdotusvaiheeseen (MRL 65 §) edetään loppuvuodesta 2024, ja tavoitteena on saada vaihemaakuntakaava maakuntavaltuuston hyväksymiskäsittelyyn joulukuussa 2024. Vaihemaakuntakaavatyön ohella käynnissä on Pohjois-Pohjanmaan aluerakenne 2050 valmistelutyö, joka lähtee kuntakommenteille tammikuussa 2024.

Viranomaislausuntovaiheen (MRA 13 §) kaavaehdotusaineisto liitetään energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan nettisivuille. Lausuntoaineisto koostuu seuraavista asiakirjoista:

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Vaihemaakuntakaavakartta 1:300 000
- Vaihemaakuntakaavan merkinnät ja määräykset
- Vaihemaakuntakaavan selostus liitteineen

LIITE 1: Teemakartta / Tuulivoima ja energiansiirto 1:300 000 (erillisliite);

LIITE 2: Tuulivoima-alueiden kohdekuvaukset, tv-1 ja tv-2 (erillisliite);

LIITE 3: Taulukko / Pohjois-Pohjanmaan pohjavesialueet;

LIITE 4: Taulukko / Pohjois-Pohjanmaan perinnebiotoopit).

- Kaavayhdistelmä (ei juridinen asiakirja): Lainvoimaiset maakuntakaavat ja energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan viranomaislausuntoehdotus 1:300 000

Maakuntahallituksen esityslistan liitteenä on viranomaislausuntovaiheen vaihemaakuntakaava-aineisto pois lukien kaavaselostuksen LIITE 3 ja maakuntakaavojen kaavayhdistelmä.

(Valmistelija: kaavoituspäällikkö Mari Kuukasjärvi p. 040 685 4015)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää

1. hyväksyä Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan maankäyttö- ja rakennusasetuksen 13 §:n mukaisen viranomaislausuntokierroksen ehdotusaineiston (kaavaehdotuskartta, siihen sisältyvät merkinnät ja määräykset, kaavaselostus liitteineen, päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma),
2. pyytää lausunnot asiaan kuuluvilta viranomaistahoilta ja
3. valtuuttaa maakunnan suunnittelu ja osaaminen vastualueen tekemään lausuntokierrokselle lähteviin asiakirjoihin teknisiä tarkistuksia ja täydennyksiä.

Päätös

Maakuntahallitus päätti

1. hyväksyä Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan maankäyttö- ja rakennusasetuksen 13 §:n mukaisen viranomaislausuntokierroksen ehdotusaineiston (kaavaehdotuskartta, siihen sisältyvät merkinnät ja määräykset, kaavaselostus liitteinen, päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma),
2. pyytää lausunnot asiaan kuuluvilta viranomaistahoilta ja
3. valtuuttaa maakunnan suunnittelu ja osaaminen vastuualueen tekemään lausuntokierrokselle lähteviin asiakirjoihin teknisiä tarkistuksia ja täydennyksiä.

Maakuntahallituksen jäsen Jari Nahkanen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 11.55.

Liitteet

Liite Osallistumis- ja arviointisuunnitelma viranomaislausuntokierros

1

Liite Vaihemaakuntakaavakartta 1:300 000 viranomaislausuntokierros

2

Liite Vaihemaakuntakaavan merkinnät ja määräykset viranomaislausuntokierros

3

Liite Vaihemaakuntakaavan selostus viranomaislausuntokierros

4

Liite Teemakartta / Tuulivoima ja energiansiirto 1:300 000 LIITE 1 viranomaislausuntokierros
5 (erillisliite)

Liite Tuulivoima-alueiden kohdekuvaukset LIITE 2 viranomaislausuntokierros

6

Liite Kaavayhdistelmä (ei juridinen asiakirja): Lainvoimaiset maakuntakaavat ja energia- ja
7 ilmastovaihemaakuntakaavan viranomaislausuntoehdotus 1:300 000

Valtion väyläverkon investointiohjelma vuosille 2025-2032

Mkh 19.12.2023 § 179

550/00.07.03/2023

Asian esittely

Väylävirasto on laatinut osana Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (Liikenne 12) toimeenpanoa luonnoksen valtion väyläverkon 8-vuotiseksi investointiohjelmaksi.

Investointiohjelmassa esitetään lähivuosien tärkeimmät liikenneinfrahankkeet, jonka talouskehysten määrittelee Liikenne 12 -suunnitelma. Vuosia 2025–2032 koskeva investointiohjelman luonnos on Väyläviraston tietoon perustuva ehdotus uusien rata-, maantie- ja vesiväylähankkeiden toteuttamisesta ja niiden vaikutuksista. Väyläverkon investointiohjelma sisältää kehittämishankkeita, isoja peruskorjaushankkeita ja hankekokonaisuuksia sekä pienempiä parantamishankkeita. Eduskunta päättää investointiohjelman kehittämishankkeiden toteuttamisesta. Investointiohjelman toteutumista seurataan vuosittain ja seurannan tuloksia hyödynnetään investointiohjelman vuosittaisessa päivityksessä.

Väylävirasto pyytää avoimella lausuntopyynnöllä vuosittain päivitettävästä investointiohjelmasta lausuntoja, jonka kautta erilaiset vaikutukset ja tieto tulee näkyväksi. Virasto pyytää lausuntoja 22.12.2023 mennessä. Väylävirasto pyytää tarkastelemaan investointiohjelman luonnosta erityisesti seuraavien kysymysten kautta:

1. Onko mielestänne investointiohjelmassa kokonaisuutena onnistuttu vastaamaan sille asetettuihin tavoitteisiin ja muuttuneeseen toimintaympäristöön?
2. Ovatko investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta tasapuoliset ja selkeät?
3. Miten muuttaisitte investointiohjelmaa Liikenne 12 mukaisen liikennemuotokohtaisen talouskehysten puitteissa ja miten perustellette muutosten paremmat vaikutukset?
4. Miten kehittäisitte investointiohjelman laatimisen prosessia, sen päivittämistä ja seurantaa?
5. Minkä investointiohjelman ulkopuolisten kohteiden suunnittelua tulisi vaikuttavuuden perusteella edistää lähivuosina?
6. Miten muuten haluatte kommentoida investointiohjelmaa?

Väylävirasto pyytää toimittamaan lausunnot Lausuntopalvelun kautta.

Luonnos valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2025–2032 sekä esitys siitä annettavaksi lausunnoksi ovat esityslistan liitteenä. Asia esitellään kokouksessa.

(Valmistelija: suunnittelujohtaja Markus Erkkilä, p. 040 685 4045)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus antaa esitetyn mukaisen lausunnon Väylävirastolle luonnoksesta valtion väyläverkon investointiohjelmaksi vuosille 2025–2032.

Päätös

Hyväksyttiin valmisteltu lausunto kaikilta osin. Käydyssä keskustelussa päätettiin kuitenkin tehdä tarkennuksia, joiden tekninen viimeistely valtuutettiin maakuntajohtajan ja suunnittelujohtajan tehtäväksi.

Liitteet

Liite 8 Valtion väyläverkon investointiohjelma vuosille 2025-2032 luonnos

Liite 9 Väyläverkon investointiohjelma 2025-2032 PPL lausunto

Pohjois-Pohjanmaan liiton tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2024–2025

Mkh 19.12.2023 § 180

315/01.00.00/2023

Asian esittely

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaan työnantajan velvollisuutena on edistää yhdenvertaisuutta työpaikalla. Velvollisuus koskee kaikenkokoisten työpaikkojen työnantajia, ja säännöllisesti vähintään 30 henkilöä työllistävien työnantajien on laadittava suunnitelma yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Edistämistoimia ja niiden vaikuttavuutta on lisäksi käsiteltävä henkilöstön tai heidän edustajiensa kanssa. Työsopimuslaissa (55/2001) ja kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetussa laissa (304/2003) edellytetään työnantajan kohtelevan työntekijöitään tasapuolisesti. Tasa-arvolaissa (609/1986) veloitetaan työnantajia edistämään tasa-arvoa työelämässä ja ennaltaehkäisemään sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää. Tasa-arvolaissa mm. edellytetään, että työnantajan on laadittava palkkausta ja muita palvelussuhteen ehtoja koskeva tasa-arvosuunnitelma, jos palvelussuhteessa olevan henkilöstön määrä on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää.

Pohjois-Pohjanmaan liiton tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2024–2025 on laadittu yhteistoiminnallisesti työnantajan, henkilöstön edustajien ja henkilöstön kanssa. Tasa-arvolain edellyttämä palkkakartoitus on tehty kesäkuun 2023 palkkojen mukaan. Yhteistyötoimikunta on käsitellyt tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa 26.5.2023, 25.8.2023, 2.10.2023 ja 4.12.2023 kokouksissaan. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn tuloksia on käsitelty yhteistyötoimikunnassa 2.10.2023 ja henkilöstön kanssa 20.11.2023. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma käsitellään henkilöstön kanssa tammikuussa 2024. Yhteistyötoimikunta vastaa suunnitelman toteutumisen seurannasta.

(Valmistelija: henkilöstöpäällikkö Mira Salmi, p. 040 685 4014)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus hyväksyy Pohjois-Pohjanmaan liiton tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman vuosille 2024–2025.

Päätös

Maakuntahallitus hyväksyi Pohjois-Pohjanmaan liiton tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman vuosille 2024-2025.

Maakuntahallituksen jäsen Hanna Markkanen poistui kokouksesta tämän asiakohdan käsittelyn aikana klo 13.02.

Liitteet

Liite 10 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Oikaisuvaatimus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tekemän PrintoDiSe (A76026) -hankkeen maksatuspäätökseen 6.0.1

Mkh 19.12.2023 § 181

571/04.03.02/2023

Asian esittely

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy on tehnyt oikaisuvaatimuksen PrintoDiSe -hankkeen (A76026) maksatuspäätökseen 6.0.1. Kyseinen maksatuspäätös on tehty 24.10.2023 Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020, Suomen rakennerahasto-ohjelman hallinnointiin käytettävässä EURA 2014 -järjestelmässä. Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy on toimittanut oikaisuvaatimuksen 14.11.2023. Oikaisuvaatimus on saapunut rahoittajalle EURA 2014 -järjestelmässä ilmoitetussa määräajassa (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa 13/2003 18§, 8/2014 31§).

Päätöksen perusteena ollut maksatushakemus on koskenut hankkeen kuudetta maksatusjaksoa 1.6.2022-30.11.2022. Maksatuspäätöksellä on hylätty palkkakustannuksista 45 898 € sillä perusteella, että palkkakustannukset ovat ylittyneet hankesuunnitelmassa ilmoitetuista tehtäväkohtaisissa palkoissa tohtorikoulutettava 1 ja tohtorikoulutettava 2 osalta. Koska palkkakustannuksia on hylätty, niin on jouduttu myös hylkäämään flat rate -kustannuksia 11 015,32 €. Hylättyjen kustannusten osuus on 56 913,52 € Koska EAKR -hankkeissa on tuki 70 %, niin hylätty EU-tuki on 39 839,46 €

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy pyytää Pohjois-Pohjanmaan liittoa oikaisemaan annettua päätöstä, niin että kaikki projektille tehty ja raportoitu työ hyväksyttäisiin projektin kustannuksiksi. Perusteluna Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy esittää että, projektin kokonaiskustannus ei ylittynyt, eikä eri kululajien välillä ollut muutoksia, mutta eri nimikkeiden budjetoituihin palkkoihin tuli yli- ja alijäämiä. Edelleen Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy esittää perusteluina, että koska Oulun yliopisto on jo maksanut palkan työn tehneille henkilöille, tälle projektille budjetoitujen palkkojen hylkääminen aiheuttaisi suuren vajeen Biokemian tiedekunnan ensi vuoden rahoituksessa. Rahallinen vaje on niin suuri, että se voi johtaa työntekijöiden vähentämiseen, ja siten lisätä alueen työttömyyttä.

Valtioneuvoston asetuksen rakennerahastoista osarahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta (358/2014) 3§ kohta 2 mukaan hankkeesta aiheutuvat, sen toteuttamiseksi tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset kustannukset ovat tukikelpoisia, jos ne ovat hanketta koskevan tukipäätöksen mukaisia.

Hankkeen aloituspalaveri on pidetty 15.6.2020, paikalla oli: Leena Hakalahti VTT Oy, Tiina Savola VTT Oy ja Sirpa Holm Oulun ammattikorkeakoulu. Aloituspalavarimateriaalissa on mainittu, että ”Hakijan

omatoimiset muutokset hyväksytyyn henkilöstörakenteeseen aiheuttavat kustannusten hylkäämisen muutosten osalta.” Isoista muutoksista tulisi tehdä muutoshakemus, jossa asia perustellaan. Hakija on tehnyt muutoshakemukset 1.4.2021, 20.12.2021 ja 16.12.2022 ja niissä ei ole haettu muutosta palkkakustannusten tehtäväkohtaisten summien muutokseen.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on välittävänä viranomaisena tutkinut oikaisuvaatimuksen perustelut. Vaikka hanketoteuttaja ei ole toiminut aloituspalaverissa annettujen ohjeiden mukaisesti, tulkitsee Pohjois-Pohjanmaan liitto asetuksen (358/2014) 3§ 2 kohtaa niin, että koska palkkojen kokonaiskustannukset eivät ole ylittyneet ja tehty työ on hankkeen kannalta tarpeellinen ja kustannukset määrältään kohtuullisia, on perusteltua hyväksyä esitetyt palkkakustannukset 56 913,52 € tukikelpoisiksi ja maksaa hanketoteuttajalle 39 839,46 €, joka on maksatuspäätöksessä hylätty EU-tuen suuruus.

(Valmistelijat: hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riitta Pitkänen p.050 505 2260, maksatusasiantuntija Mari Väänänen 050 433 3948)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus hyväksyy Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tekemän oikaisuvaatimuksen PrintoDiSe (A76026) -hankkeen maksatuspäätökseen 6.0.1. Pohjois-Pohjanmaan liitto maksaa hanketoteuttajalle 39 839,46 €, joka on EU-tuen määrä hyväksytyistä oikaisuvaatimuksen kohteena olevista palkkakustannuksista.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan esityksen mukaisesti.

Liitteet

Liite 11 Oikaisuvaatimus A76026

Sopimus Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien liittojen yhteistyöstä

Mkh 19.12.2023 § 182

575/04.00.01/2023

Asian esittely

Itä- ja Pohjois-Suomen seitsemän maakunnan liittoa (Keski-Pohjanmaa, Pohjois-Pohjanmaa, Lappi, Kainuu, Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo ja Etelä-Savo) ovat vuodesta 2011 alkaen mudosotaneet EU:n tilastollisen aluejaon mukaisen yhtiesen NUTS2-alueen. Kyseisillä NUTS2-alueen maakunnan liitoilla on ollut vuodesta 2013 alaken yhteinen EU-toimisto ja sitä koskeva yhteistyösopimus.

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien liitot ovat tehneet tiivistyvää yhteistyötä sekä EU:n päätöksentekoa koskevassa että kansallisessa edunvalvonnassa. Yhteistyön edelleen kehittäminen edellyttää myös toiminnan rakenteellista ja tulostoitimintalähtöistä uudistamista ja kehittämistä. Tällä hetkellä yhtiestyö muodostuu toisaalta Pohjois-Suomen neuvottelukunnan ja toisaalta Itä- Suomen neuvottelukunnan kokouksista sekä näiden neuvottelukuntien kesken järjestetyistä yhtiesistä kokouksista.

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteistoiminta on perustunut maakuntien väliseen yhtiestyöhön, ilman erityistä sopimukseen perustuvaa toimielintä. Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien maakuntajohtajat pitävät tärkeänä nykyisen Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteisen toimielimen sopimusperustan luomista ja siihen perustuvan toimielimen toiminnan vahvistamista. Yhtienen toimielin käsittelisi jatkossa nimenomaan näille maakunnille yhtiestä edunvalvonta- ja muita maakuntia yhdistäviä asioita. Nimeksi toimielimellä esitetään Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunta.

Asiakohdan liitteenä valmisteltu sopimus pohja, johon Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhtiestyö jatkossa perustuisi. Sopimus pohjautuu vuonna 2012 tehtyyn Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimistoa koskevaan sopimukseen. Sopimuksella määritellään Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhtiesen toimielimen perustaminen sekä edunvalvonnan, yhtiestyön ja hallinnon järjestelyt ml. resurssien käyttö. Sopimuksella päivitetään myös Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston hallinnointi. Jatkossa Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston työnantaja- ja hallinnollisesta vastuusta vastaava maakunnan liitto saisi korvauksen näiden työtehtävien aiheuttamista kustannuksista.

Keski-Pohjanmaan liiton, Pohjois-Pohjanmaan liiton, Lapin liiton, Kainuun liiton, Pohjois-Karjalan maakuntaliiton, Pohjois-Savon liiton ja Etelä-Savon maakuntaliiton maakuntajohtajat esittävät, että

kukin sopimuksessa mukana oleva maakunnan liitto hyväksyisi sopimuksen oheisen esityksen mukaisesti.

(Valmistelija: hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riitta Pitkänen, p. 0505052260)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus päättää hyväksyä laaditun yhteistyösopimuksen siten, että Pohjois-Karjalan liitolle maksettavien Itä- ja Pohjois-Suomen Brysselin toimiston hallintokustannusten jakoperuste aiheutuneista kustannuksista on tasajako kaikkien sopimuksessa mukana olevien maakunnan liittojen kesken.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan esityksen mukaisesti.

Liitteet

Liite 12 Sopimus Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnan liittojen yhteistyöstä

Muutos Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän kokoonpanossa

Mkh 19.12.2023 § 183

472/00.00.07/2021

Asian esittely

Maakuntahallitus nimeää maakunnan yhteistyöryhmän jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenet. (Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 756/2021 19§).

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän jäsen Timo Mäkikyrö on siirtynyt eläkkeelle. Hänen tilalleen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus esittää maakunnan yhteistyöryhmän jäseneksi Risto Leppästä ja hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen Ari Kuotesahoa.

(Valmistelija: aluekehityspäällikkö Heikki Ojala, p. 050 433 3951)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus nimeää Risto Leppäsen maakunnan yhteistyöryhmän jäseneksi ja hänen varajäsenekseen Ari Kuotesahon.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan esityksen mukaisesti.

Muutos Pohjois-Pohjanmaan järjestöneuvottelukunnan kokoonpanossa

Mkh 19.12.2023 § 184

98/00.00.07/2022

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus on nimennyt kokouksessaan 14.3.2022 (§ 43) Pohjois-Pohjanmaan järjestöneuvottelukunnan. Maakuntahallitus täydensi neuvottelukunnan kokoonpanoa kokouksessaan 22.8.2022 (§ 118) nimeämällä hyvinvointialueen edustajaksi osallisuus- ja yhdyspintapäällikkö Marjo-Riitta Tervosen. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde esittää, että Tervosen tilalle Pohjois-Pohjanmaan järjestöneuvottelukuntaan nimetään järjestötyön koordinaattori Helena Liimatainen.

(Valmistelija: strategiapäällikkö Ilpo Tapaninen, p. 050 301 7546)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus nimeää Pohjois-Pohjanmaan järjestöneuvottelukuntaan Pohteen edustajaksi Marjo-Riitta Tervosen tilalle Helena Liimataisen.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan esityksen mukaisesti.

Ero maakuntavaltuuston varajäsenyydestä ja uusien varajäsenten nimeäminen / Oulu

Mkh 19.12.2023 § 185

440/00.00.04/2021

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton perussopimuksen 13 §:n mukaan, mikäli jäsen tai varajäsen menettää vaalikelpoisuuden kesken toimikauden tai muusta syystä eroaa valtuuston jäsenyydestä kesken toimikauden, päättää jäsenen edustama kunta eron myöntämisestä ja uuden jäsenen tai varajäsenen valitsemisesta jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Kunnan valitseman jäsenen tai varajäsenen on edustettava samaa ryhmää kuin se, jonka tilalle hänet valitaan. Maakuntavaltuuston jäsenet ja varajäsenet valitaan jäsenkuntien kunnanvaltuustojen jäsenistä.

Oulun kaupunginvaltuusto on myöntänyt kokouksessaan 13.11.2023 § 122 Aino-Kaisa Manniselle (vihr.), Heikki Kontturille (vihr.) ja Lyly Rajalalle (kok.) eron maakuntavaltuuston varajäsenyydestä ja valinnut heidän tilalleen uudet varajäsenet jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Kaupunginvaltuusto on valinnut maakuntavaltuutettu Paula Himasen (vihr.) varajäseneksi Esa Aallon (vihr.), maakuntavaltuutettu Aino-Kaisa Mannisen (vihr.) varajäseneksi Susa Vikeväkorvan (vihr.) sekä maakuntavaltuutettu Marja-Leena Kemppaisen (kd.) varajäseneksi Jamal Awadin (kok.).

(Valmistelija: viestintä- ja hallintopäällikkö Arja Hankivaara, puh. 050 3225797)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus merkitsee asian tiedoksi ja esittää edelleen maakuntavaltuustolle, että se merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan esityksen mukaisesti.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ja kansallisen alueiden ja kestävän kasvun ja elinvoima rahoituksen (AKKE) toimeenpanon tilannekatsaus

Mkh 19.12.2023 § 186

16/00.02.01/2023

Asian esittely

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikka ohjelma

Rahoitusohjelma hyväksyttiin toukokuussa 2022 ja ohjelman toimeenpano on käynnistynyt. JTF ja Pohjois-Pohjanmaan oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelma on hyväksyttiin EU-komissiossa joulukuussa 2022 ja sen toimeenpano käynnistyi huhtikuussa 2023. Ohjelma sisältää Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR), Euroopan sosiaalirahaston (ESR+) sekä uuden oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) toimet. Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii rahoittajana EAKR ja JTF rahastoista

Pohjois-Pohjanmaa saa valtioneuvoston päätöksen mukaisesti ohjelmakauden 2021-2027 aikana myöntövaltuuksia EU+valtio yhteensä 356,4 milj. €. Summa jakaantuu rahastoittain seuraavasti: Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) 152,7 milj. €, Euroopan sosiaalirahasto (ESR+) 84,2 milj. € ja oikeudenmukaisen siirtymänrahasto (JTF) 119,4 milj. €. EAKR-rahoituksesta 35 % on käytettävä ilmastotoimiin. Pohjois-Pohjanmaa on Suomen merkittävin EU:n alue- ja rakennepolitiikan varoja käyttävä maakunta. Rahoitusvolyyymi on maan suurin.

EAKR-rahoitus kohdennetaan pk-yritysten yritystukiin, julkisten toimijoiden elinkeinoelämää edistäviin innovaatiohankkeisiin, digitalisaatioon, ilmastotoimiin, kuten uusiutuvan energian edistämiseen, energiatehokkuuteen, ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja kiertotalouteen, sekä elinkeinoelämää tukeviin pienimuotoisiin liikenneinfrastruktuurihankkeisiin. ESR+ -rahoituksella tuetaan työllisyyttä, osaamista, työelämän kehittämistä, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta.

Maakunnan yhteistyöryhmän on käsitellyt ja hyväksynyt Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 alueelliset rahoitustaululukot vuosille 2024- 2025 kokouksessaan 27.10.2023.

AKKE – alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen kansallinen määräraha

Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen määrärahaa (AKKE) käytetään maakuntien liittojen päätösten mukaisesti maakuntaohjelman ja hallituksen aluekehittämisspätöksen

toimeenpanoa edistäviin kohteisiin. Määrärahaa voidaan käyttää esimerkiksi alueiden vahvuuksiin ja erikoistumiseen perustuviin pienimuotoisiin kehittämis-, kokeilu- ja selvityshankkeisiin.

Toiminta- ja taloussuunnitelman 2023-2025 mukaisesti maakuntahallitukselle esitellään ohjelman tilannekatsaus Pohjois-Pohjanmaan liiton rahoitustoimista kaksi kertaa vuodessa. Edellinen tilannekatsaus on annettu 5.6.2023 kokouksessa.

(Valmistelija: kehitysjohtaja Tiina Rajala p. 040 685 4033)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi Uudistuva- ja osaava Suomi 2021–2027 ohjelman tilannekatsauksen sekä kansallisen rahoituksen tilanteen.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Liitteet

Liite 13 Rakennerahasto ja kansallisen rahoituksen tilannekatsaus

Liite 14 Ohjelman toteutuksen tilanne

Interreg AURORA 2021-2027 -ohjelman muutokset ja niiden vaikutus Pohjois-Pohjanmaan liittoon

Mkh 19.12.2023 § 187

16/00.02.01/2023

Asian esittely

Interreg AURORA 2021-2027- ohjelma on EU:n rahoittama sisärajaohjelma. Ohjelma-alue kattaa Suomen, Ruotsin ja Norjan pohjoiset alueet sekä saamelaisalueen.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 keskeytti EU:n ulkorajaohjelmien toimeenpanon. Suomessa tämä koski kolmea ulkorajaohjelmaa, jotka ovat Karelia CBC, Kolartic CBC ja Kaakkois-Suomen CBC-ohjelma.

Kaudelle 2021-2027 suunniteltuja ulkorajaohjelmia, Interreg NEXT -ohjelmia, ei oltu tuolloin ehditty vielä käynnistää, koska ohjelmien toteuttamisen aloitus oli myöhässä. Niiden toteuttamisesta ja niille budjetoitavasta rahoituksesta oli kuitenkin ehditty tehdä päätökset. Vuoden 2021-2027 ulkorajaohjelmaan sidottu käyttämätön rahoitus siirtyy EU:n asetusten mukaan ulkorajaohjelmista EU:n sisärajaohjelmiin. Interreg Aurora-ohjelman rahoitus kasvaa merkittävästi koska siihen siirtyy rahoitusta Interreg NEXT Kolartic ja Karelia -ulkorajaohjelmista.

Interreg AURORA 2021-2027- ohjelman hallintoviranomainen, joka toimii Norrbottenin lääninhallituksessa, on valmistellut rahoituksen uudelleen kohdentumisesta johtuvat muutosesitykset Interreg Aurora-ohjelmaan. Muutoksista on tehty päätökset Interreg Auroran seurantakomiteassa ja esitys on lähetetty EU:n komissioon hyväksyttäväksi tänä syksynä. EU:n komission päätöstä asiasta odotetaan vuoden loppuun mennessä. Päätöksistä merkittävin on Interreg Aurora -ohjelman maantieteellinen laajennus kattamaan Kainuun ja Pohjois-Karjalan maakunnat.

Interreg Auroran hallintoviranomainen johtaa myös ohjelman toteutuksesta vastaavaa sihteeristöä. Sihteeristön kustannukset katetaan ohjelman teknisestä tuesta. Sihteeristö koostuu ohjelmakoordinaattoreista, jotka on sijoitettu Ruotsiin, Norjaan ja Suomeen. Vuoden 2024 alusta Pohjois-Pohjanmaan liitossa aloittaa Interreg AURORA 2021-2027 -ohjelmasihteeristöön kuuluva ohjelmakoordinaattori (programme officer). Päätös uudesta ohjelmakoordinaattorista, joka sijoittuu Karelia CBC-ohjelma-alueelle, sisältyy esitykseen Interreg Aurora-ohjelman muutoksesta, ja se edellyttää EU-komission päätöksen.

(Valmistelija: kansainvälisten asioiden päällikkö Hanna Honkamäkilä, p. 040 685 4040)

Maakuntajohtajan esitys

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Maakuntahallituksen jäsen Marjut Lehtonen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 13.40.

Katsaus Pohjois-Pohjanmaan liiton kansainvälisiin asioihin

Mkh 19.12.2023 § 188

16/00.02.01/2023

Asian esittely

Kansainvälisten asioiden päällikkö Hanna Honkamäkilä esittelee katsauksen Pohjois-Pohjanmaan liiton kansainvälisiin asioihin.

(Valmistelija: kansainvälisten asioiden päällikkö Hanna Honkamäkilä, p. 040 685 4040)

Maakuntajohtajan esitys

Maakuntahallitus merkitsee katsauksen tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Jari Nahkanen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 13.50.

Tiedoksiantoasiat

Mkh 19.12.2023 § 189

Asian esittely

Maakuntajohtajan esitys

Merkitään asiat tiedoksi.

Päätös

Tiedoksi annettavia asioita ei ollut.

Maakuntajohtajan päätökset ajalta 7.11.-11.12.2023

Mkh 19.12.2023 § 190

Asian esittely

Maakuntajohtaja on tehnyt hallintosäännön ja maakuntahallituksen päätösvallan delegoinnin (mkh 15.3.2021 § 42) perusteella oheiset toimeenpanopäätökset.

Maakuntajohtajan esitys

Merkitään tiedoksi. Maakuntahallitus ei käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta.

Päätös

Hyväksyttiin maakuntajohtajan esityksen mukaisesti.

Toimiston antamat lausunnot ajalta 7.11.-11.12.2023

Mkh 19.12.2023 § 191

Asian esittely

Pohjois-Pohjanmaan liiton toimisto on antanut oheiset lausunnot.

Lausunto Limingan kunnalle Ruutikankaan–Liminganlahden osayleiskaavan luonnoksesta (Limingan kunnan lausuntopyyntö 2.10.2023)

Lausunto ulkoministeriölle Barents-yhteistyön jatkotavoitteista ja kehittämistarpeista (Ulkoministeriön lausuntopyyntö 31.10.2023)

Lausunto Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle Bio-VV Oy:n Kalajoen biokaasulaitoksen rakennushankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö 16.10.2023 (POPELY/107/2023))

Lausunto Oulun kaupungin yhdyskunta- ja ympäristöpalveluille Oulun kaupungin I kaupunginosan (Pokkinen) korttelia 1B (kiinteistö 564-1-13-1) koskevasta poikkeamislupahakemuksesta, osoite: Linnankatu 1 ja 3 (Oulun kaupungin yhdyskunta- ja ympäristöpalvelujen lausuntopyyntö 8.11.2023 OUKA/9423/2023)

Lausunto Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle Mt 8792 jalankulku- ja pyöräilyväylä välillä Harritie–Koskentie, Vaala tiesuunnitelmasta (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö 6.11.2023, POPELY/2690/2023)

Lausunto Kainuun ELY-keskukselle Takiankankaan–Hukkalansalon tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta (Kainuun ELY-keskuksen lausuntopyyntö (KAIELY/917/2021) 18.10.2023)

Maakuntajohtajan esitys

Merkitään toimiston antamat lausunnot tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Kokouksen päättäminen

Mkh 19.12.2023 § 192

Maakuntajohtajan esitys

Päätetään kokous.

Päätös

Maakuntahallituksen puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.56.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 172, § 173, § 174, § 175, § 176, § 177, § 178, § 179, § 183, § 184, § 185, § 186, § 187, § 188, § 190, § 191, § 192

Muutoksenhakukielto

Päätökseen ei voi hakea muutosta, jos:

1. päätös koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (Kuntalaki 136 §),
2. päätös koskee virka- ja työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista, ja asia voidaan saattaa ratkaistavaksi työtuomioistuimessa (TTL 1 § ja KVhI 50 § 2 mom).
3. laissa on säädetty muutoksenhakukiellosta asiassa tehtyyn päätökseen.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 180, § 182

Oikaisuvaatimusohjeet

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

1. se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
2. kuntayhtymän jäsenkunta tai kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan liiton kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmen päivän, ja käytettäessä kirjettä seitsemän päivän kuluttua tiedoksiannosta, jollei muuta näytetä.

Kuntayhtymän jäsenkunnan ja kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun viranhaltijapäätös tai pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Pohjois-Pohjanmaan liiton maakuntahallitus.

Poratie 5 A, 90140 Oulu.

Sähköpostiosoite: kirjaamo@pohjois-pohjanmaa.fi

Puhelinnumero: 040 6854000

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista torstaihin klo 8.00-16.00 ja perjantaisin klo 8.00-15.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan oikaisua
2. miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
3. millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 181

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

1. se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
2. kuntayhtymän jäsenkunta tai kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

1. päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
2. päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai
3. päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomais

Kunnallisvalitus tehdään Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, Oulu
Sähköpostiosoite: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42841
Puhelinnumero: 029 56 42800

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.